

EUROOPA KOHTU OTSUS

15. juuni 1993*

[...]

Riigiabi – Konkurendi kaebus – Uurimismenetluse algatamata jätmine – Tühistamishagi

Kohtuasjas C-225/91,

Matra SA, Prantsuse õiguse alusel asutatud äriühing, asukoht Pariis, esindajad: advokaat Mario Siragusa, Rooma, ja advokaat Antoine Winckler, Pariis, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, advokaadibüroo Arendt and Medernach, 8-10 Rue Mathias Hardt,

hageja,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: vanemõigusnõunik Antonio Abate ja õigustalituse ametnik Michel Nolin, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, c/o Nicola Anecchino, Wagner Centre, Kirchberg,

kostja,

keda toetavad:

Portugali Vabariik, esindajad: advokaat Rui Chancerelle de Machete, Lissabon, ja välisministeeriumi Euroopa Ühenduse õigustalituse peadirektoraadi õigustalituse direktor Luis Inês Fernandes, keda abistab advokaat Pedro Manuel Pena Chancerelle de Machete, Lissabon, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, Portugali Suursaatkond, 33 Allée Scheffer,

Ford of Europe Inc., Delaware osariigi (Ameerika Ühendriigid) õiguse alusel asutatud äriühing, kellel on filiaal Brentwoodis (Ühendkuningriik), ja Saksa õiguse alusel asutatud äriühing **Ford-Werke AG**, asukoht Köln (Saksamaa Liitvabariik), esindaja: *Rechtsanwalt* Wolfgang Schneider, Frankfurt am Main (Saksamaa Liitvabariik), kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, advokaadibüroo Dupong and Konsbruck, 14a Rue des Bains,

ja

Volkswagen AG, Saksa õiguse alusel asutatud äriühing, asukoht Wolfsburg (Saksamaa Liitvabariik), esindaja: *Rechtsanwalt* Rainer Bechtold, Stuttgart (Saksamaa Liitvabariik),

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, advokaadibüroo Loesch and Wolter, 8 Rue Zithe,

menetlusse astujad,

mille esemeks on nõue tühistada komisjoni otsus, millest on 16. juulil 1991 teatatud Portugali ametiasutustele ja 30. juulil 1991 Matra SA-le ning millega otsustati mitte esitada vastuväiteid seoses Portugali Vabariigi abikavaga Ford of Europe Inc.'i ja Volkswagen AG ühisettevõttena mitme otstarbega sõidukite tootmisüksuse asutamiseks Setúbalis (Portugal),

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president O. Due, kodade esimehed M. Zuleeg ja J. L. Murray, kohtunikud G. F. Mancini, F. A. Schockweiler, J. C. Moitinho de Almeida, F. Grévisse, M. Diez de Velasco ja P. J. G. Kapteyn,

kohtujurist: W. Van Gerven,

kohtusekretär: J.-G. Giraud,

võttes arvesse kohtuistungil ettekannet,

olles 3. veebruari 1993. aasta kohtuistungil kuulanud ära poolte suulised argumendid,

olles 28. aprilli 1993. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi arvamuse,

on teinud järgmise

otsuse

- 1) Matra SA (edaspidi „Matra”) esitas 6. septembril 1991 Euroopa Kohtu kantseleisse esitatud hagiavaldusega EMÜ asutamislepingu artikli 173 teise lõigu alusel hagi, mille esemeks on nõue tühistada komisjoni otsus, millest talle teatati 30. juulil 1991 ning millega otsustati mitte esitada vastuväiteid seoses Portugali valitsuse abikavaga Ford of Europe Inc.'i (edaspidi „Ford”) ja Volkswagen AG (edaspidi „VW”) ühisettevõttena mitme otstarbega sõidukite tootmisüksuse asutamiseks Setúbalis (Portugal).
- 2) Kohtuasja toimikust on selge, et 26. märtsil 1991 teatas Portugali Vabariik kooskõlas asutamislepingu artikli 93 lõikega 3 ja mootorsõidukitööstusele antava riigiabi ühenduse raamistikuga (EÜT 1989, C 123, lk 3) komisjonile abikavast seoses Newco'ga, s.o ettevõtjaga, kelle olid võrdselt asutanud Ford ja VW, et ehitada ajavahemikul 1991–1995 Setúbali mitme otstarbega sõidukite tehas.
- 3) Kõnealuse abi summa on 97 440 miljonit Portugali eskuudot ning koguinvesteering on 454 000 miljonit Portugali eskuudot, millest 297 000 Portugali eskuudo ulatuses on õigus saada abi. See koosneb piirkondlikust toetusest 89 100 miljonit Portugali eskuudot, mis makstakse komisjoni poolt 1988. aastal heakskiidetud piirkondliku abi süsteemi *Sistema de Incentivos de Base Regional* (edaspidi „SIBR”) alusel, ning maksusoodustustest summas 8340 miljonit Portugali eskuudot, mida antakse alates

1997. aastast. Samuti on ette nähtud töötajate koolituskava, mille korraldavad ühiselt Portugali valitsus ja Newco ning mille maksumus on 36 000 miljonit Portugali eskuudot, millest 90% peab rahastama Portugali valitsus, ning erinevad infrastruktuuriinvesteeringud seoses tee-ehitusega, vee- ja elektrivarustusega ja jäätmetöötusega.

- 4) 26. juunil 1991 Matra esitatud kaebuse järel, milles väidetakse, et Portugali valitsus on rikkunud asutamislepingu artikleid 92 jj ning et Ford ja VW on rikkunud asutamislepingu artiklit 85, toimus komisjoni ja Matra vaheline koosolek, kus kuulati ära Matra ning kus komisjon selgitas, miks ei algatatud menetlust asutamislepingu artikli 93 lõike 2 alusel.
- 5) 16. juulil 1991 teatas komisjon Portugali valitsusele, et tal ei ole vastuväiteid kavandatavale abikavale.
- 6) 30. juulil 1991 saatis komisjon Matrale teadmiseks 16. juuli 1991. aasta otsuse.
- 7) 4. detsembri 1991. aasta määrusega (kohtuasi C-225/91 R: Matra v. komisjon, EKL 1991, lk I-5823) otsustas Euroopa Kohtu president jätta läbi vaatamata Matra hagiavalduse selle otsuse kohaldamise peatamiseks, mille tühistamist käesoleva hagiavaldusega taotletakse.
- 8) 8. aprilli 1992. aasta määrustega lubati Portugali Vabariigil ning Ford of Europe Inc.'il, Ford-Werke AG-l ja Volkswagen AG-l komisjoni nõuete toetamiseks menetluse astuda.
- 9) Kohtuistungil ettekandes on esitatud põhjalikum ülevaade kohtuasja asjaoludest, menetluse käigust ning poolte väidetest ja argumentidest, mida käesolevas otsuses on nimetatud või arutatud üksnes määral, mil see on vajalik Euroopa Kohtu põhjenduste esitamiseks.

Vastuvõetavus

- 10) Menetluse astujad Ford-Werke AG ja Portugali Vabariik väidavad, et hagiavaldus on vastuvõetamatu põhjendusel, et Matra ei saa väita, et vaidlustatud otsus teda otse ja isiklikult puudutab. Komisjon teisest küljest, kinnitades, et otsus ei ole adresseeritud Matra'le, ei vaidlusta, et see hagejat otse ja isiklikult puudutab.
- 11) Selles küsimuses tuleb silmas pidada, et Euroopa Ühenduste Kohtu põhikirja käsitleva protokollil artikli 37 kolmanda lõigu kohaselt peavad menetluse astumise taotluses esitatud väited piirduma ühe poole väidete toetamisega. Lisaks peab kodukorra artikli 93 lõike 4 kohaselt menetluse astuja nõustuma kohtuasja staadiumiga menetluse astumise ajal.
- 12) Järelikult ei ole menetluse astujatel alust esitada vastuvõetamatuse vastuväidet ning Euroopa Kohus ei ole seega kohustatud läbi vaatama nende esitatud vastuväiteid (vt otsust kohtuasjas C-313/90: CIRFS v. komisjon, EKL 1993, lk I-1125).
- 13) Ent kuna on tegemist vastuvõetamatuse vastuväitega, mis põhineb avalikul korral, tuleb hagiavalduse vastuvõetavust kontrollida Euroopa Kohtu omal algatusel

tulenevalt kodukorra artikli 92 lõikest 2 (vt muu hulgas otsuseid liidetud kohtuasjades C-305/86 ja C-160/87: Neotype Techmaslexport v. komisjon ja nõukogu, EKL 1990, lk I-2945, ning eespool viidatud kohtuasjas: CIRFS v. komisjon).

- 14) See on väljakujunenud kohtupraktika, et muud isikud kui need, kellele otsus on adresseeritud, võivad väita, et otsus neid artikli 173 teise lõigu tähenduses puudutab, üksnes siis, kui see otsus puudutab neid teatavate omaduste tõttu, mis on neile omased, või teatavate asjaolude tõttu, mis neid teistest isikutest eristavad, ning nende tegurite tõttu eristuvad nad kui isikud, kellele otsus on adresseeritud (otsus kohtuasjas 25/62: Plaumann v. komisjon, EKL 1963, lk 95).
- 15) Selleks et teha kindlaks, kas need tingimused on käesoleval juhul täidetud, tuleb pidada silmas asutamislepingu artikli 93 lõigetes 2 ja 3 sätestatud menetluse eesmärki.
- 16) Nagu Euroopa Kohus on juba sedastanud (vt viimati otsust kohtuasjas C-198/91: Cook v. komisjon, EKL 1993, lk I-2487), tuleb teha vahet asutamislepingu artikli 93 lõike 3 kohase abi läbivaatamismenetluse ettevalmistava etapi, mille eesmärk on üksnes võimaldada komisjonil esitada *prima facie* arvamus kõnealuse abi osalise või täieliku kokkusobivuse kohta, ning asutamislepingu artikli 93 lõike 2 kohase läbivaatamise vahel. Üksnes viimasena nimetatud läbivaatamise puhul, mille eesmärk on võimaldada komisjonil viia end täielikult kurssi kohtuasja kõigi asjaoludega, kehtestatakse asutamislepinguga komisjoni kohustus teatada asjaomastele pooltele, et nad võivad esitada märkusi.
- 17) Kui komisjon leiab artikli 93 lõike 3 põhjal artikli 93 lõike 2 kohast menetlust algatamata, et abi ei ole ühisturuga kokkusobiv, võivad isikud, kes pidid neist menetluslikest tagatistest kasu saama, teha kindlaks kokkusobivuse ühisturuga üksnes juhul, kui nad on valmis komisjoni otsuse Euroopa Kohtus vaidlustama.
- 18) Asjaomased isikud asutamislepingu artikli 93 lõike 2 tähenduses on Euroopa Kohtu määratluse kohaselt isikud, ettevõtjad või ühingud, kelle huve võib abi andmine mõjutada, eriti konkureerivad ettevõtjad ja kutseühingud (vt eelkõige otsuseid kohtuasjas 323/82: Intermills v. komisjon, EKL 1984, lk 3809, punkt 16, ning eespool viidatud kohtuasjas: Cook v. komisjon, punkt 24).
- 19) Käesoleval juhul ei saa vaielda, et kuna Matra on ühenduse juhtiv mitme otstarbega sõidukite tootja ja tulevane Newco konkurent, mõjutab kõnealune abi tema huve ning järelikult on ta huvitatud isik asutamislepingu artikli 93 lõike 2 tähenduses.
- 20) Järelikult tuleb Matra hagiavaldus tunnistada vastuvõetavaks.

Põhiküsimus

- 21) Oma hagiavalduse toetamiseks esitab Matra kolm väidet: ilmselge vigakõnealuse abi hindamisel, menetluseeskirjade rikkumine ning teatavate õiguse üldpõhimõtete mittejärgimine.

Ilmselge hindamisvea väide

- 22) Seoses selle tühistamisväitega tugineb Matra kolmele kaebusele, milles väidetakse, et komisjon on ilmselgelt valesti hinnanud liigse tootmisvõimsuse tekitamise ohtu ja kohaliku arengu pärssimise ohtu, ning et infrastruktuuri- ja koolitusabi liigitus on ilmselgelt vale.
- 23) Esiteks tuleb märkida, pidades silmas nende kaebuste läbivaatamist, et seoses hagiga, millega vaidlustatakse õiguspärasus, on Euroopa Kohtu ülesanne teha üksnes kindlaks, kas vaidlustatud otsuse muudab kehtetuks mõni asutamislepingu artiklis 173 sätestatud õigusvastasuse põhjendustest, ning Euroopa Kohus ei saa asetada endapoolset asjaolude hinnangut, eriti majandusküsimustes, otsuse autori hinnangu asemele.
- 24) Lisaks sellele on kehtestatud, et seoses asutamislepingu artikli 93 lõike 3 kohaldamisega on komisjonil ulatuslik kaalutusõigus, mille kasutamine hõlmab majanduslikke ja sotsiaalseid hinnanguid, mis tuleb teha ühenduse kontekstis (vt muu hulgas otsust kohtuasjas C-303/88: Itaalia v. komisjon, EKL 1991, lk I-1433, punkt 34)
- 25) Õiguspärasuse läbivaatamisel peab Euroopa Kohus seega piirduma sellega, et ta teeb kindlaks, kas komisjon on ületanud oma kaalutusõigust asjaolusid moonutades või neid ilmselgelt valesti hinnates või võimu või menetluse kuritarvitamisega.
- 26) Seoses liigse tootmisvõimsuse tekitamise ohuga tuleb sedastada, nagu kohtujurist on märkinud oma arvamuse punktides 13–15, et komisjon hindas seda küsimust korralikult ja üksikasjalikult enne, kui ta tegi järelduse, et sellist ohtu ei ole. Selles hinnangus osutas ta eelkõige sõltumatute ekspertide koostatud turuanalüüsile, kes ennustasid kuni 1990ndate keskpaigani mitme otstarbega sõidukite turu olulist laienemist, ning eeldatavatele arengutele seoses asjaomaste eri tootjate toodanguga, ning tegi järelduse, et kõnealune abi tõenäoliselt ei mõjuta oluliselt pakkumise ja nõudmise tasakaalu.
- 27) Piirkonna arengu pärssimise hindamisel viis komisjon samuti läbi Setúbali piirkonnas investeringutest tulenevate kaotuste eri aspektide läbivaatamise ja hindamise. Ta arvestas eelkõige Setúbali geograafilist kaugust põhiturgudest ja selle piirkonna suhtelist majanduslikku mahajäämust, need on asjaolud, mis suurendavad transpordi-, lao-, mittekohaliku tööjõu- ja infrastruktuurikulused, ning tegi järelduse, et selle nõrga külje kompenseerivad üksnes osaliselt madalamad tööjõu- ja ehituskulud. Lisaks sellele on antav abi oluliselt väiksem kui komisjoni heakskiidetud SIBR'i kava kohaselt lubatud määrad.
- 28) Neil asjaoludel ei ole Matra esitatud argumendid, mis põhinevad tema tehtud turuarenguanalüüsil ja kohaliku arengu pärssimise hinnangul, sellised, et saaks väita, et komisjon on oma otsuses tuginenud majandusandmete ilmselgelt valele hinnangule.
- 29) Seoses infrastruktuuri- ja koolituskavainvesteringutega tuleb rõhutada, et komisjon on vaidlustatud otsuses kinnitanud, et infrastruktuuri- ja koolitusmeetmed ei anna kasu üksnes ühissetevõttele, mis laseb tal teha ka järelduse, et Portugali Vabariigi antud finantsabi ei tuleks käsitleda riigiabina.

- 30) Matra ei ole seega suutnud tõendada, et selles analüüsis ja sellele järgnenud finantsabihinnangus on komisjon majandusandmeid ilmselgelt valesti hinnanud.
- 31) Esimene väide tuleb seega tagasi lükata.

Menetluseeskirjade rikkumise väide

- 32) Matra kinnitab, et pidades silmas tõsiseid raskusi, mis kaasnevad kõnealuse abi ühisturuga kokkusobivuse hindamisega, pidi komisjon algatama menetluse asutamislepingu artikli 93 lõike 2 alusel ning ei oleks pidanud otsust vastu võtma, ootamata nõukogu 6. veebruari 1962. aasta määruse nr 17 (esimene määrus asutamislepingu artiklite 85 ja 86 rakendamise kohta) (EÜT 13, 21.2.1962, lk 204) alusel algatatud menetluse tulemusi seoses Fordi ja VW vahelise kokkuleppega. Matra kinnitab, et komisjon ei esitanud vaidlustatud otsuses piisavaid põhjendusi.
- 33) Seoses kaebusega, milles väidetakse, et ei alustatud menetlust asutamislepingu artikli 93 lõike 2 alusel, on kohtupraktikas sätestatud (vt viimati Cook'i kohtuasja, viidatud eespool, punkt 29), et see menetlus on vajalik siis, kui komisjonil on tõsiseid raskusi selle kindlaksmääramisega, kas abi on ühisturuga kokkusobiv. Komisjon võib abi kasuks otsuse tegemisel seega piirduda esialgse läbivaatamisega artikli 93 lõike 3 kohaselt üksnes siis, kui ta saab esialgse läbivaatamise järel veenduda, et abi on asutamislepinguga kokkusobimatu. Kui esialgse läbivaatamise järel jõuab komisjon hoopis vastupidisele järeldusele või ta ei saa sellega ületada kõiki raskusi, mis ilmnevad abi ühisturuga kokkusobivuse kindlaksmääramisel, peab komisjon viima läbi nõutavad konsultatsioonid ning algatama selle jaoks menetluse artikli 93 lõike 2 kohaselt.
- 34) Seega peab Euroopa Kohus tegema kindlaks, kas käesoleval juhul kaasnesid hinnangutega, millele komisjon tugines, sellised raskused, mis õigustaksid selle menetluse algatamist.
- 35) Tõsised raskused hindamisel, mida komisjon kohtas, on Matra sõnul projekti ulatus ja abi märkimisväärne summa, liigse tootmisvõimsuse tekitamise oht ning vajadus paluda Portugali Vabariigil esialgset abikava muuta.
- 36) Tuleb märkida, et investeeringu või abi suurus ei saa iseenesest olla tõsine raskus, kuna vastasel korral oleks komisjon kohustatud algatama artikli 93 lõike 2 kohase menetluse alati, kui investeering või abi ületavad teatava taseme, mis tuleks lisaks sellele kindlaks määrata. Lisaks ei ole otsustav tegur mitte abi summa, vaid selle mõju ühendusesisesele kaubandusele. Lisaks on abi intensiivsus oluliselt alla osakaalu, mida komisjon on SIBR'i kava kohaselt lubanud.
- 37) Seoses liigse tootmisvõimsuse tekitamise ohuga on Euroopa Kohus juba eespool punktis 26 sätestanud, et komisjon viis läbi selle küsimuse majandusanalüüsi, tuginedes eelkõige sõltumatute ekspertide uurimusele, ning et ta ei ületanud oma kaalutusõiguse piire majandusandmete hindamisel.
- 38) Menetluse käiguga seoses sedastab komisjon õigesti, et Portugali valitsus ei teinud muud, kui lisas esialgu teatatud kavale teavet ja üksikasju, mida ei saa pidada olulisteks muudatusteks vastavalt komisjoni kehtestatud tingimustele. Matra ei ole

seega suutnud kooskõlas oma väitega tõendada, et infrastruktuuri kasutamine kolmandate isikute poolt ning koolituskava kättesaadavus muudele ettevõtjatele kui Newco kehtestati komisjoni nõudel. Lisaks tuleb märkida, et Portugali Vabariigi poolt aastaaruande esitamise eesmärk on üksnes võimaldada komisjonil kontrollida, kas see liikmesriik on järginud abi saamise tingimusi, ning seda ei saa seetõttu pidada tõendiks, mis osutab tõsistele raskustele hinnangu tegemisel.

- 39) Neil asjaoludel tuleb sedastada, et komisjon ei tegutsenud õigusvastaselt, kui ta leidis, et tal ei olnud tõsiseid raskusi hinnangu tegemisel selle kohta, kas abi oli ühisturuga kokkusobiv, ning et seega ta ei olnud kohustatud algatama asutamislepingu artikli 93 lõike 2 kohast menetlust.
- 40) Matra kritiseerib komisjoni ka selles, et komisjon ei otsustanud esitada vastuväidet kõnealusele meetmele, ootamata eespool viidatud määruse nr 17 kohase menetluse tulemust, seoses Fordi ja VW vahelisele kokkuleppega, ning seega jättes arvestamata asutamislepingu artiklite 85 ja 92 vahelise seose.
- 41) Seoses sellega tuleb märkida, et kuigi artiklites 92 ja 93 sätestatud menetluse alusel on komisjonil ja teatavatel juhtudel nõukogul ulatuslik kaalutusõigus, kui ta teeb otsuse selle kohta, kas riigiabisüsteem on kokkusobiv ühisturu nõuetega, on asutamislepingu üldise kava kohaselt selge, et see menetlus ei pea andma tulemust, mis on vastuolus asutamislepingu teatavate sätetega (otsus kohtuasjas 73/79: komisjon v. Itaalia, EKL 1980, lk 1533, punkt 11). Euroopa Kohus on sedastanud ka, et need abi aspektid, mis on vastuolus teatavate asutamislepingu sätetega, v.a artiklid 92 ka 93, võivad olla nii lahutamatu seotud abi objektiga, et neid ei saa eraldi hinnata (otsus kohtuasjas 74/76: Iannelli v. Meroni, EKL 1977, lk 557).
- 42) See komisjoni kohustus tagada, et artikleid 92 ja 93 kohaldatakse kooskõlas muude asutamislepingu sätetega, on seda enam vajalik, kui nende muude sätetega taotletakse, nagu käesolevalgi juhul, eesmärki tagada moonutamata konkurents ühisturul.
- 43) Võttes vastu otsuse abi ühisturuga kokkusobivuse kohta, peab komisjon olema teadlik ohust, et eri ettevõtjad võivad õhnestada konkurentsi ühisturul.
- 44) Sellegipoolest on asutamislepingu artiklite 85 jj ning artiklite 92 jj kohane menetlus sõltumatu menetlustest, mida reguleerivad erieeskirjad.
- 45) Järelikult, tehes otsuse riigiabi ühisturuga kokkusobivuse kohta, ei ole komisjon kohustatud ootama ära määruse nr 17 alusel algatatud paralleelse menetluse tulemust, kui ta on olukorra majandusanalüüsi põhjal ja ilmselgeid vigu asjaolude hindamisel tegemata jõudnud järeldusele, et abi saaja ei riku asutamislepingu artikleid 85 ja 86.
- 46) Käesoleval juhul järgis komisjon nende kahe menetluse vahelist tihedat seost. Seega uuris ta vaidlustatud otsuses ulatust, mil mõjutatakse konkurentsi ühisturul. Määruse nr 17 (EÜT 1991, C 182, lk 8) artikli 19 lõike 3 kohases teates (91/C 182/07), mis on avaldatud enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist, teatas komisjon oma kavatsusest teha soodne otsus Fordi ja VW vaheliste lepingute kohta asutamislepingu artikli 85 lõike 3 tähenduses. Lisaks väljendas komisjon kirjas,

millega ta edastas vaidlustatud otsuse Matrale, seisukohta, et kõnealune ühissetevõte täitis asutamislepingu artikli 85 lõike 3 kohase vabastuse tingimusi.

- 47) Neil asjaoludel ei ole Matral õigus, kui ta kritiseerib komisjoni selles, et komisjon võttis vaidlustatud otsuse vastu, ootamata määruse nr 17 alusel läbiviidud uurimismenetluse tulemust.
- 48) Lisaks piisab seoses kaebusega, milles väidetakse, et vaidlustatud otsuse põhjendused on ebapiisavad, kui kinnitada, et otsus mitte algatada menetlust asutamislepingu artikli 93 lõike 2 alusel, mis tehti lühikese aja jooksul, peab sisaldama üksnes põhjendusi, miks komisjon leiab, et tal ei ole tõsiseid raskusi, hinnates kõnealuse abi ühisturuga kokkusobivust. Pealegi tuleb vaidlustatud otsuse põhjendusi hinnata SIBR'i ning mootorsõidukitööstusele antava riigiabi ühenduse raamistikus sätestatud kriteeriumide alusel.
- 49) Eespool nimetatud kaalutlusi silmas pidades tuleb vaidlustatud otsust käsitleda piisavaid põhjendusi sisaldavana.
- 50) Teine väide tuleb seega samuti tagasi lükata.

Väide teatavate õiguse üldpõhimõtete rikkumise kohta

- 51) Selles väites esitab Matra kaks kaebust, milles ta väidab, et toimus kaitseõiguste rikkumine ning et komisjon ei järginud hea halduse põhimõtet.
- 52) Esimese kaebuse puhul tuleb märkida, et nagu Euroopa Kohus on sedastanud selle otsuse punktis 16, on komisjon kohustatud võimaldama asjaomastel ettevõtjatel esitada oma märkused üksnes seoses asutamislepingu artikli 93 lõike 2 kohase läbivaatamisega.
- 53) Asutamislepingus ei ole teisest küljest sätestatud ühtegi sellist kohustust, mille puhul komisjon on õiguspäraselt valmis piirduma järeldusega, et abi on kokkusobiv, asutamislepingu artikli 93 lõikes 3 sätestatud ettevalmistavas etapis.
- 54) Neil asjaoludel, kuna on selge, et komisjonil oli õigus mitte algatada menetlust asutamislepingu artikli 93 lõike 2 alusel, ei ole Matra õigustatud väitma, et toimus kaitseõiguste rikkumine.
- 55) Seoses kaebusega, milles väidetakse, et on rikutud hea halduse põhimõtet, kordab Matra süüdistust, et ei ole algatatud artikli 93 lõike 2 kohast menetlust, ning sellega seoses piisab, kui osutada selle otsuse punktidele 32 jj.
- 56) Neil asjaoludel tuleb kolmas väide samuti tagasi lükata.
- 57) Kuna kõik Matra väited on tagasi lükatud, tuleb hagiavaldus tervikuna tagasi lükata.

Kohtukulud

- 58) Kodukorra artikli 69 lõike 2 kohaselt on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud. Kuna hageja on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb temalt mõista välja kohtukulud, sh ajutiste meetmete menetluse kulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

EUROOPA KOHUS

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata;

2. Mõista hagejalt välja kohtukulud, sh ajutiste meetmete menetluse kulud.

Due	Zuleeg	Murray	Mancini
Schockweiler Velasco	Moitinho de Almeida Kapteyn	Grévisse	Díez de

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 15. juunil 1993. aastal Luxembourgis.

Kohtusekretär

J.-G. Giraud

President

O. Due